

Skolemiljø Udir-3-2017

2. For hvem og hvor gjelder reglene om et trygt og godt skolemiljø?

For hvem

Retten til et trygt og godt skolemiljø etter oppl. § 9 A-2 gjelder for alle som er elever i grunnskolen og i videregående skole, jf. oppl. § 9 A-1. Reglene om skolemiljøet gjelder for elever i offentlige skoler, i frittstående skoler, jf. friskoleloven § 2-4 og private skoler godkjent etter oppl. § 2-12, jf. § 2-12 tredje ledd.

Reglene om elevenes skolemiljø gjelder på skolen i skoletiden, herunder også i leksehjelp- og skolefritidsordninger (SFO) . Reglene gjelder i tillegg når skolen, leksehjelpen eller skolefritidsordningen har aktiviteter utenfor skolens bygninger/område, eller er i lokaler utenfor skolens område. Reglene i kapittel 9 A knytter seg til det å være «elev». Reglene gjelder derfor også for elever som har opplæringen sin utenfor skolen, for eksempel på alternativ opplæringsarena, eller for elever som har praksisplass i forbindelse med faget yrkesfaglige fordypning . Når elever er i praksis, vil det likevel stilles andre krav til den plikten de som arbeider på skolen har til å følge med og gripe inn, fordi de som arbeider på skolen ikke er tilstede i bedriften. Reglene i kapittel 9 A gjelder ikke for lærlinger, lærekandidater og deltakere i opplæring særskilt organisert for voksne etter oppl. kapittel 4A. For lærlinger og lærekandidater gjelder arbeidsmiljøloven.

Hvor

Kapittel 9 A gjelder ikke på skoleveien eller i fritiden. I forarbeidene heter det at de som

arbeider på skolen ikke har «plikt til å følge med på at elevene har det trygt og godt utenfor skolens område, for eksempel på skoleveien, og har ikke samme mulighet eller plikt til å gripe inn.». Kunnskapsdepartementet har likevel presisert at «selv om skolens aktivitetsplikt knytter seg til om eleven har det trygt og godt på skolen, er den ikke begrenset av årsaken til at eleven opplever ikke å ha det trygt og godt. Dersom forhold utenfor skolen, for eksempel på skoleveien, gjør at en elev ikke opplever at det er trygt og godt å være på skolen, har skolen like fullt en plikt til å hjelpe eleven», jf. Prop. 57 L (2016-2017) punkt 8.2.4. Når det gjelder tiltak, har Kunnskapsdepartementet i brev datert 26.10.2017 uttalt: «Det er heller ikke tvil om at tiltak som settes inn for å sikre en elevs rett til et trygt og godt skolemiljø kan ha skoleveien som virkeområde, f.eks. følgegrupper, trafikkvakter, tilsyn eller annet». Brevet fra Kunnskapsdepartementet. Se også rundskrivets punkt 6.4.5 «Særlig om tiltak på skoleveien».

- 1) Leksehjelpen og SFO må være opprettet etter opplæringsloven eller friskoleloven for at kapittel 9 A skal gjelde. Opplæringsloven gjelder for eksempel ikke når frivillige organisasjoner tilbyr ekstra leksehjelp. Reglene om ordensreglement og bortvisning i oppl. § 9 A-10 og 9 A-11 gjelder ikke i leksehjelpen og SFO. Ved frittstående skoler er ordensreglement og bortvisning regulert i friskoleloven §§ 3-9 og 3-10.
- 2) Tolkningsuttalelsen «Elever på alternativ opplæringsarena og elever i praksis».

Oppgrader til en [støttet nettleser](#) for å få en reCAPTCHA-utfordring.

[Hvorfor skjer dette?](#)